

nížem 5.000 Kč, pro tvrzené příslušenství její pohledávky na výživném, takže není pochyby, že žalovaní mají trpěti exekuci pro výživné měsíčních 200 Kč, a pro útraty sporu již přisouzené a další útraty do částky 5.000 Kč. Protože žalobkyně v žalobě poukazuje na vykonatelnost pohledávky výživného za dobu od 1. prosince 1929 do podání žaloby, určuje dostatečně, že jde o vykonatelnou pohledávku 600 Kč, kterou však v žalobní prosbě uvedla jen penízem vykonatelného měsíčního výživného, místo celkové vykonatelné pohledávky. Pokud jde o tuto vykonatelnou pohledávku 600 Kč, prokázala žalobkyně své oprávnění k žalobě odpůrcí podle § 8 odp. řádu, který činí toto oprávnění závislým právě na vykonatelnosti pohledávky odporujícího věřitele, a odvolací soud právem uložil prvému soudu, by o této žalobě ve věci jednal, při čemž bude na prvním soudč, by podle ustanovení § 182 c. ř. s. dal žalobkyni upravit vykonatelnou pohledávku na 600 Kč i v žalobní prosbě. Jinak se má věc, pokud žalobkyně uplatňuje odpůrcí nárok pro měsíční výživné 200 Kč, v době podání žaloby ještě nevykonatelné. Tato část žalobní prosby se nehodí, by o ní bylo jednáno. Žalobkyně má ze soudního smíru nárok na výživné, její nárok jest měsíční výší přesně určen, avšak může býti proti jejímu manželu vymáhán, až ta která měsíční dávka se stane splatnou. Jest tedy nárok žalobkyně jistý co do důvodu, vykonatelnou stává se však jednotlivá pohledávka měsíčního výživného teprve dobou splatnosti té které měsíční dávky. Uplatňuje-li tedy žalobkyně v době podání žaloby v této části pohledávku, která se teprve stane vykonatelnou, postrádá oprávnění k žalobě odpůrcí, netvrdíc ani jeho předpoklad podle § 8 odp. řádu, t. j. vykonatelnost pohledávky v době podání žaloby, kterýžto předpoklad k oprávnění odpůrcímu platí i pro pohledávky v exekčním titulu důvodem již určené, avšak ještě zcela neb aspoň částí nevykonatelné. Pokud tedy jde o pohledávku výživného až po podání žaloby vykonatelnou, nebude o ní moci prvý soud projednávat. Hledíc ke svrchu uvedenému omezí se jednání na soudě prvé stolice na vykonatelnou pohledávku 600 Kč, při čemž bude soudu též uvážiti, jak dalece jest podle exekčního titulu žalobkyní uvedeného vykonatelný její nárok útratový, uvedený v žalobní prosbě nejvyšší částkou 5.000 Kč.

Čís. 13201.

Ustanovení nájemní smlouvy o zaplacení stavebního příspěvku nájemcem nepříčí se o sobě dobrým mravům.

Nestačí tvrzení v žalobě nájemce o vrácení stavebního příspěvku, že úmluva o zaplacení stavebního příspěvku jest neplatná, ježto jde o bytovou lichvu ve smyslu § 8 čís. 1 b) zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n. v doslovu zákona čís. 80/24 sb. z. a n., nýbrž musí býti tvrzeno a třeba-li prokázáno, v čem mimořádné bytové poměry záležely a v čem jich pronajímatel využil.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1934, Rv I 1329/32.)

Žalobce najal od žalovaných v novostavbě čtyřpokojový byt s příslušenstvím v 1. patře na dobu deseti let za roční nezvyšitelné nájemné

12.000 Kč. Před uplynutím smluvené doby nájemní byli žalovaní oprávněni nájem vypovědět jen z určitých důvodů, žalobce měl volnost kdykoli nájemní smlouvu zrušit v nájemních termínech. Nájemní práva žalobcova byla vložena do pozemkové knihy. Žalobce podle závazku v nájemní smlouvě převzatého, složil k rukám žalovaných k úhradě vyšších stavebních nákladů 30.000 Kč jako nevratitelný stavební příspěvek jednou pro vždy. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných vrácení zaplaceného stavebního příspěvku, tvrdě, že se smlouva, podle níž se žalobce zavázal zaplatit stavební příspěvek 30.000 Kč, příčí dobrým mravům, protože žalovaní touto smlouvou využili mimořádných bytových poměrů způsobených válkou a trvajících do dnes. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Jádrem sporu jest otázka, zda je přípustné, by si majitel domu dal nájemní smlouvou slíbiti a vyplatit od nájemce kromě smluveného nájemného za používání bytu ještě zvláštní příspěvek k úhradě vyšších stavebních nákladů, tak, jak se stalo v souzeném případě, kde se žalobce za používání čtyřpokojového bytu s příslušenstvím v nově postaveném domu zavázal žalovaným platit roční nájemné 12.000 Kč a kromě toho zaplatit jim jednou pro vždy stavební nevratitelný příspěvek 30.000 Kč. V rámci výtky nesprávného právního posouzení věci snaží se odvolatel dolíčiti, že jde o smlouvu příčí se jednak dobrým mravům a zákonu, ježto stavební náklady má nésti stavebník sám, kdežto nájemce má platit jen nájemné, jednak o smlouvu nicotnou po rozumu § 879 čís. 4 obč. zák. a podle § 8 odst. (1) písm. b) zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., ježto bez složení stavebního příspěvku by byli žalovaní byt mu neproňajali za tehdejší bytové tísně. Tyto výtky jsou liché. Nelze seznati, proč by se smlouva, o níž tu jde, příčila zákonu nebo dobrým mravům. V podstatě jde o úplatu za užívání najatých místností, která byla na určitou předem smluvenou dobu zaplacená napřed; že takovéto předem placené nájemné označily strany jako stavební příspěvek, a že úplaty té bylo skutečně také použito k částečné úhradě stavebních nákladů, je nerozhodné. V souzeném případě tvrdil ovšem žalobce, že žalovaní využili bytové tísně, by ho přiměli k uzavření smlouvy nájemní a zejména ku složení stavebního příspěvku, ale toto všeobecné tvrzení žalobce nijak nerozvedl, netvrdil, že tehdy byl v bytové tísně, že žalovaní o ní věděli a jí využili právě tím, že si od něho dali slíbiti a vyplatit stavební příspěvek.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nelze přisvědčiti výtce žalobce, že odvolací soud věc po právní stránce mylně posoudil. Žalobce snaží se dovodit, že úmluva o vyplacení stavebního příspěvku jest již proto neplatná, že jest bytovou lichvou ve smyslu § 8 čís. 1 b) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. v doslovu zákona čís. 80/24 sb. z. a n., který předpis má na mysli mimořádné bytové poměry, vyvolané válkou, a nikoliv individuální tíseň vykořisťování ve smyslu § 879 druhý odstavec čís. 4 obč. zák. Dovolatel přehlíží, že jím dovolávané ustanovení zákonné jest právním důvodem, z něhož žaluje, že však musí uvést podle § 226 c. ř. s. skutkové okolnosti, o něž

žalobní nárok opírá, a o nich nabídnouti důkazy. Nestačilo proto prostě tvrditi, že strany uzavřely smlouvu, která jest předmětem sporu, již žalovaní využili mimořádných bytových poměrů vyvolaných válkou, nýbrž, v čem tyto mimořádné bytové poměry záležely a v čem jich využili žalovaní v neprospěch žalobce, neboť jen zjištěním, že tu byly ještě mimořádné bytové poměry válkou vyvolané, mohl soud posouditi, zda uzavřením smlouvy porušen byl zákon. Nepochybil proto odvolací rozsudek, vytýká-li, že žalobce ani netvrdil, že byl v bytové tísní, že žalovaní o ní věděli a jí využili, dávše si z toho důvodu od žalobce slíbiti a vyplatiti stavební příspěvek. Že by smlouva jinak přičila se dobrým mravům, žalobce vůbec netvrdil. Avšak i po té stránce jest souhlasiti s nižšími soudy, že nelze nahlédnouti, proč by smlouva se přičila dobrým mravům. Žalobce sám ve smlouvě počítal s tím, že hodnota bytu mohla by stoupnouti, a proto chránil se doložkou, že nájemné jest nezvyšitelné, a jeho výhody stojí proti jeho ztrátám. Když se uvaží, že i zákon o ochraně nájemníků takové byty, jaký najal žalobce, vypustil z ochrany, nelze souhlasiti s názorem žalobce, že se smlouva přičila dobrým mravům. Jestliže žalobce neuvedl skutkový základ pro neplatnost smlouvy z důvodu bytové lichvy, a soudy neshledaly, že ani jinak smlouva se nepřičí dobrým mravům, pak není nájemní smlouva neplatnou, a žalobce nemůže se z důvodu toho dovolávati vrácení zaplaceného stavebního příspěvku, který jako nájemné byl předem zaplacen, když jeho vrácení se předem vzdal.

Čís. 13202.

Tím, že rukojmí a plátce vzal v záruční listině na vědomí, že faktury o zboží dodávaném hlavnímu dlužníku, jsou splatné a žalovatelné v určitém místě, není výslovně a nepochybně vyjádřeno (§ 104 j. n.), že se podrobuje ohledně rukojemského závazku témuž sudišti.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1934, R II 591/33.)

V žalobě o zaplacení 37.825 Kč, zadané na krajském soudě v Brně, odůvodnila žalobkyně příslušnost dovolaného soudu proti Rudolfu M-ovi zasláním faktur obsahujících doložku o splatnosti a žalovatelnosti v Brně, kteréžto faktury žalovaný Rudolf M. bez námítky přijal (§ 88 odst. 2 j. n.), a proti ostatním spolužalovaným tím, že přistoupili k dluhu Rudolfa M-a jako rukojmí a plátcí a prohlásili, že berou na vědomí, že dotyčné faktury jsou splatné a žalovatelné v Brně. Žalovaní bydleli v Žatci a v Linci. Námitkám místní nepříslušnosti vzneseným všemi žalovanými kromě Rudolfa M-a soud první stolice vyhověl a žalobu ohledně těchto žalovaných odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní nepříslušnosti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody :

Podle § 104 j. n. mohou se strany podrobiti výslovnou úmluvou jednomu nebo několika soudům první stolice míst jmenovitě uvedených. Tato